

ئىكسسوارى (تاج) بۆ خانمان

زىياتر جوانى پىنۋە دىيار دەپىت، چۈنكى شىۋى گونجاندىنى لەگەل شىۋى سەر رىكەدەكەپت.

لەگەل ئەۋەشدا تاج گىرنگىيەكى دىكەى ھەيە ئەۋىش ئەۋىيە، چۈنەيتى پۇشىنى لەگەل ئەۋە مۇدە قۇرى دايدىپىت، چۈنكى تاج لەگەل ئەۋە تەسرىخە قۇر دەپىت كاتىك لە پىشەۋى سەرخ دەكرىت يان لەگەل قۇرەكە لەگەل سەرخ دەكرىت. ھەرۋەھا گىرنگىيەكى دىكە تاج لە رەنگەكەيەيتى، چۈنكى دەپىت لەگەل رەنگى قۇر بگۈنچىت ئەۋە رەنگانەى بۇ تاج بەكار ھىنراۋن : رەنگى ئەلماسى - شىن - زەردى كال - يان ئەۋە رەنگانەى بىرقەيان پىۋە دىيارە.

تاج بەكەكە لەۋ ئىكسسوارە نا سەرەكەيەى بۇ كاتى پۇشنى جلى بووك بەكار دىت و كە يارمەتى قۇر دەدات بۇ ئەۋى رازاۋىتر يىت.

كاتىك خانمىك تاجىكى لەسەر دەپىت شىۋى قۇر و سەرى جوانىيەكى جىۋاۋى لەۋى كە بەيى تاج يىت.

ئىكسسوارى تاج مەرخ نىيە تەنيا لە بۇنە و شۈنە گىشتىيەكان بەكارىت، بەلكو دەكرىت بۇ كاتى ئاسايى بەكار دىت ۋەك دانشتىكى بەكۇمەل، يان شۈننىكى گىشتى ۋەك سەيران يان ئاھەنگ، ئەمەش دەپىتە ھۇى دەرختىنى زىياترى جوانى قۇر. تاج تا چەند ناسك و بارىك و بچووك يىت

چۈنەيتى درووستکردنى دەسكەگۈل لە گەلەى دار

- سەرھتا گەلەكە بېيەنە و لە ناۋىۋى خۇى بىنوشىتەنەۋە تاۋەكو بچووك دەپىت.
- دواتر گەلەكەكى دىكەش بېيەنە و ئەۋى نوۋشتاندۇتەۋە بىخەرە ناۋ ئەم گەلەكەى دوۋم، لە ناۋەراستى دابىن..
- پاشان گەلا دوۋمەكە بە پىنچەۋانەۋە بىنوشىتەنەۋە بۇ ئەۋى بىيەنە شىۋى گۈل ۋەكو لە ۋىنەكەدا دەپىن..
- دواتر كە گەلەى دوۋمەت نوۋشتاندۇۋە لە خوارۋى گەلەى يەكەم بىيەستە، ۋەكو ئەۋە يىت كە گەلەى دوۋم گەلەى يەكەمى داۋوشىيىت.
- لە خوارۋى گەلەى يەكەم، گەلەى دوۋم بىيەستە بە داۋىكى بچووك، بەم رىگەيە شىۋى گۈلنىكى ۋەك خۇنچە يان گۈلى تازە پىگەيشىۋوت بۇ دەرەچىت، بەم شىۋىە چەندىن گۈلى دىكە درووست بەكە و پاشان بىكە بە دەسكە گۈلنىك..

خانمى جوان دىۋانىت دەست رەنگىنى خۇت دەرەخەيت كاتىك دىۋانىت بە رىگەيەكى سادەۋە كارى دەستكارى بەكەيت لە مالاكەت بۇ ئەۋى شىۋىكى جوان درووست بەكەيت، ئەمەش دەپىتە ھۇيەك بۇ ئەۋى كارە جوانەكانى خۇت ھەردەم لە بەرچاۋ يىت، لەگەل ئەۋەشدا ھىمايە دەست رەنگىنىت نىشان دەدات.
لېزدا باسى چۈنەيتى درووست كوردنى دەستە گۈلنىك لە پەلەك يان لە گەلەى دار و بار دەكەين. ئەمەش بە رىگەيەكى ئاسان دەكرىت تەنيا ھەۋلىدانىكى دەرەت ئەۋىش بەم شىۋىە : سەرھتا كۇمەلە گەلەكەى دار بېيەنە، ئەم گەلەيانە دىۋانىت كارى لەسەر بەكەيت بۇ ئەۋى دەسكە گۈلنىكى جوان درووست بەكەيت : گەلەى تىرئ - ھەنجىر - يان ئەۋە دارانەى كەۋا گەلاكانىيان پەرى ھەيە واتە لىۋارەكانى كەم و زىادى ھەيە. چۈنەيتى درووست كوردن

پشتين ۋەك ئىكسسوارى جلوبەرگ

ئەم پشتين دەكەۋىتە سەر تەنۈرە ۋە بەشكى تەنۈرە دەشارتەۋە. پشتين تايىبەتمەنى دەپىت تەگەر پىت ۋە لەگەل تەنۈرە ۋە كۆلۈن بېۋىش، ھەرۋەھا شېۋە گەۋرە پشتين كارىگەرى دەپىت لەسەر ئەۋەى مۇدەكەت رازاۋەتر بىكات. شىكى گىرنگ ھەيە لە پشتين ئەۋەيش: رەنگى پشتينە! لەم لايەنە ئاگادارى ھەلپاردنى رەنگى پشتين بىبە، چۈنكە ھەندىك رەنگى سەرەكى بۇ پشتين ھەيە، ۋەك: رەش - قاۋەبى - رەنگى رەساسى بە بىقە - سى . كاتىك پشتين جوانىيەكەى لەدەست دەدات كە رەنگەكەى ناشايستە پىت.

چەندىن مۇدەى جوانى پشتين ھەيە، بەلام ھەر يەكە شىۋازىكى تايىبەتى ۋە جۈرە تايىبەتمەنىيەكى خۇي ھەيە، پشتين لە كاتىكدا جوانىيەكەى دەردەكەۋىت، كە لەگەل ئەۋ پۇشاكە بگۈنجى كە دەپۇشەيت. لە مۇدەى ئىستادا مۇدەيەكى تازەى پشتين دەركەۋتۈۋە.

ئەم مۇدە پشتينە پان ۋە گەۋرەۋەيە چۈنكە پشتينى شېۋە گەۋرە بە رەنگىكى جوانىيە دەردەكەۋىت، ئەمەش كاتىك لەگەل جلى زىستانە يان ئەۋ جالانە دەپۇشەيت لە دوو بەش پىكدىت. جوانترىن شېۋەى پشتين دەردەكەۋىت بەتايىبەت لەگەل پۇشىنى (تەنۈرە).

لەيموون بۇ جوانكردى پىستى دەمو چاۋ

- ئەۋ جىنگەيەى توۋشى ھەر گىرقتىك بوۋە لە دەم ۋە چاۋت ۋەك ئەۋ گىرقتانەى سەرۋە، سەرەتا جوان پاكى بىكەرۋە بە پارچە قوماشىكى پاك يان بە پەمۇ. - پەمۇيەكى خاۋىن بېئە ۋە بىخەرە ناۋاۋى لەيموونەكە ۋە بە نەرمى لەسەر ئەۋ شۈنەى دابنى كە توۋشى گىرقتەكە بوۋە، ۋەك خالى رەش، يان پەلە. - ئەم كارە ئەنجامبەدە پىش خەۋتن، دواتر دەستكارى مەكە تاۋەكو بەياني لىبگەرئى. - كە بەياني ھەلساى لەخەۋ، ئەۋ شۈنە بە ناۋىكى سارد پىش، ھەفتانە جارىك ئەم كارە دووبارە بىكەرۋە بزانە چ ئەنجامىكى چاكى دەپىت بۇ پىستى دەم ۋە چاۋت.

پىستى دەم ۋە چاۋ بەھۇي ئەۋەى زۆر ناسكە توۋشى چەندىن گىرقت دەپىت، كاتىك بەر ھەر كارىگەرىيەكى دەۋرە بىتەۋە ۋەك ساردى ۋە گەرمى، بۇيە توۋشى گىرقت ۋە نەخۇشى لىۋە دەپىت. ئەمەش دەپىتە ھۇيەك بۇ شىۋاندنى جوانىت. ئەۋ گىرقتانەى توۋشى پىستى دەمو چاۋ دەبن بىرتىن لەۋانە: وشك بوون - لۇچ گىرتن - خالى رەش - قلىشېردن - پەلە..

ئەم گىرقتانە چارەسەريان ناكىت بە ھۇي كەرستەى ماکىاۋ يان كاتىك دەشاردەرتەۋە. بەلكو رىگەيەكى سادە ھەيە بۇ چارەسەركردنى ئەم گىرقتانەى سەرۋە. ئەمەش لە رىگەى بەكارھىنانى (ناۋى لەيموون)! چۈنەتى سود ۋەرگىرتن لە ناۋى لەيموون:

- ناۋى لەيموون بېئە يان بە رىگەى نامادەكراۋە، يان لەيموون بېئە ۋە ناۋەكەى بىگرە..

شاجوانى (ھەوا، ئاۋ و ئاگر) دەستىشان دەكرىت

لەلاتان سەير نەيىت كە جوانى تايىبەت بكرىت بە شىتىك يان تايىبەت بكرىت بە لايەنىك، بەتايىبەت جوانى مرۇف پاينەند يىت بە جوانى سروسشستەو. ئەمەش وەك نمونەنەيك بۇ ئەم لايەنە كاتىك شاجوانانى جىهان خۇيان ھەلدەبۇرۇن بۇ ئەۋدى نازناۋى شاجوانى جىهان بەدەست بەيىن. بەلام چەند نازناۋىكى دىكە دەرگەوتوۋە ئەۋىش شاجوانەكانى (ھەوا - ئاۋ - ئاگر).

ئەمە ھىمايەكە بۇ رىزگرتن لە سى شتى سەردەكى سروسش يان ژيان، كاتىك شاجوانانى جىهان كۆدەبنەۋە بۇ ئەۋدى نازناۋ بەدەست بەيىن كە نىزىكە (۸۹) شاجوان بەشداريان كوردبو. لەم پىشپىر كىيە (۳) شاجوان دەست نىشان كران بۇ ئەۋدى بىنە بە شاجوانى ئاۋ و ئاگر ھەوا، لەم پىشپىر كىيە شاجوانى ۋلاتى ھىندىستان بە شاجوانى (ھەوا) دەست نىشانىكرا، ھەرۋەھا شاجوانى ۋلاتى فەنزويلا ۋەك شاجوانى (ئاۋ)، شاجوانى (ئاگر) ىش نازناۋى شاجوانى ۋلاتى ئىسپانىا بو. ئەم نازناۋانەش بۇ ئەۋە دانراۋە خەلكانى جىهان ئاگادارى ژىنگەى جىهان بن و لە لايەنەكانى سروسش نىك بىنەۋە!

سەيرترىن مۇبايل لە شىۋە كاتزمىرى دەست

جىھانى تەكنۇلۇژيا رۇژانە شتى سەير و پىشكەوتوۋ، بەرھەم دەھىتى تا گەيشتۇتە ئەۋ رادى شتى ۋا بچوۋك درووست بىكات لە ئاۋ جەستەى مرۇفەۋە بچىنرىت. لىزەدا باسى جۇرە مۇبايلك دەكەين كە بە جوانترىن شىۋە درووست كراۋە.

شىۋەى سەيرى ئەم مۇبايلە ئەۋىيە كە ۋەك كاتزمىرى دەستە و لە دەست دەبەستىرت، ئەمەش لەلەين كۆمپانىيەى (تەرىل ۋايرلس) درووستكراۋە و مۇبايلەكەش ناۋى (800-twp) بە سىستەمىكى پىشكەوتوۋ درووست كراۋە، لەگەل ئەۋدى شاشەكەى بە لەمس كار دەكات، چەندىن شتى دىكەى لە خۇگرتسۋە، ۋەك تەلەفۇن بە شاشەيەكى رىشگاورىنگەۋە، دىتوانىت ۋەلامى تەلەفۇن بەدەستەۋە بەھۋى گونىگرىكى بچوۋكەۋە كە لەناۋ گونىچكەتەۋە دايدەنىت. نرخی ئەم مۇبايلە لە بازارەكانى جىهان دەگاتە (500) دۆلارى ئەمەرىكىسى ھەر چەندە لەۋانەيە بەم نرخی نەفرۇشرت چۈنكە نرخیكى بەرزە بۇ مۇبايل!

لىخورىنى ئوتۇمبىل لەسەر دوو تايەۋە!

چاۋى كامىراۋە توانى ماۋىيەكى سەير تۇمار بىكات بە لىخورىنى ئوتۇمبىل بە دوو تايەۋە و ماۋەكە گەيشتە (۱۰۰) مەتر، ئەمەش بەھرىيەكى سەيرە و تا ئىستاش كەس ئەم كارە سەيرى ئەنجام نەداۋە. گۇرلان لە مىندالىيەۋە شوفىرنىكى چاك بوۋە و ھەزى بەم كارانە كوردوۋە. ئەم نازناۋەشى بە ئوتۇمبىلى جۇرى قالدۇ تۇمار كەك ئوتۇمبىلەكە مۇدەل كۇنە بۇ ئەۋدى نەلەين بە ئوتۇمبىلى پىشكەوتوۋ ئەم كارە دەكات!

ئەۋ دىمەنەى دىيىنن ئوتۇمبىلەكە بە دوو تايەۋە دەۋرات، يان لەسەر لا دەۋرات بەيى ئەۋدى بىكەۋىت! كاتىك پىۋىكى سۈيدى خاۋىنى ئەم بەھرىيە دىيىت كە بىتوانىت ئوتۇمبىل بە دوو تايەۋە لىخورىن، داۋاى لىدەكەن كە نىمايشىكى تايىبەت بىكات و بۇ ئەۋدى بىيىتە خاۋن نازناۋىك بۇ ئەم بەھرە سەيرى كە ھەيەتى. پىۋەكە ناۋى (گۇرلان ئىلاسە) و ئىستا تەمەنى سالا.. داۋاى ئەۋدى لە بەدردەم كۆمەلە كەسىك و بە ئامادەۋىنى رۇژنامەنوسان و

پشیلەیک بە دوو سەر و جەستەیک

چەندین گیاندار بە شێویەکی سەیرو
دێنە بوونە، ئەمەش بەهۆی بوونی
گرفت لە نێو کرۆمۆسۆمات و جینات
زوو دەدات کاتێک لە سکی دایکین بۆیە
دەبنە جینگە سەرسورمانی مەرۆف
پاش لەدایکبوونیان ئەم پشیلەیکە
وێڵاوەتی ئەریژۆنای ئەمەریکی بوو،
جیاوازیەکی تەواوی ھەیە لە گەڵ
پشیلە ناسایی، چونکە ئەم پشیلەیکە
خاوەن دوو سەرە لە جەستەیکدا، واتە
جەستەیک بە دوو سەرەوێە. خاوەنی
ئەم پشیلەیکە ئافریکە دۆلێت :
کاتێک بێنیم ئەم پشیلە بچووکە بوو
جینگە سەرسورمان چوونکە شتی
وام نەبینیوە. ئێستا تەمەنی ئەم
پشیلەیکە (۷) مانگە و بە شێویەکی
سرووشتی دەریت و تەنیا شیر دەخۆن
بە ھەر دوو سەرە پشیلەیکەرە. ئەوێ
سەیر بێت ئەم دوو سەرە لە چارێکدا
بەشدارن واتە چاویان تێکەڵ و ئەمەش
ھیچ کاریگەری بۆ ھەردوو سەرە
پشیلەیکە نییە و خاوەن یەک ھەست
و بیرکردنەوەن!

کچیک (۱۵) ساڵە تەنیا پەتاتە دەخوات!

زانیمانە ھەندێک مەرۆف ھەبە ھەزی بە خواردنیکە
یان ھەبە ھەز بە جۆرە خواردنیک ناکات و ناخوات،
بەلام کچیک و لاتێ بەریتانیا تەنیا جۆرە خواردنیک
دەخوات ئەویش کچیک پەتاتەیکە (چێسی پەتاتە).
کاتێک لە تەمەنی (۵) ساڵییەو شیری خواردوو و
دواتر تەنیا کچیک پەتاتەیک خواردوو..

ئەم کچە ئێستا تەمەنی (۱۵) ساڵە و ناوی (فای
کامبیل) ە، بەم شێویە گەورە بوو و توانیەتی تەنیا
بە پەتاتە بێتە ئەم کچە جوانەیک ئەمە، چەندین
پشکنینی بۆ کراوە، بەلام تەنیا ھەزی بەم جۆرە
خواردنەیکە و دلی ھیچ شتیکی دیکە نابات. ھەر
خواردنیکە دیکە بخوات دەبێتە ھۆی نەخۆش کەوتنی
گەدەیی قبوڵی ناکات. وەک دەبینن وەک پەتاتە زەرە
و رەنگی پەتاتەیک گرتوو. سێ ژەمی ئەم کچە ھەر
پەتاتە خواردنە لە گەڵ ئەوەشدا خواردنەو گازیەکان
وەک (کۆلا و پیپسی) زۆر دەخواتو ە!

ئەم پىاۋە فرۆكەيەك بە ددانەكانى رادەكىشىت!

شۈننىكى راستايى دانرابو، ئەم نەمىشە لە شارى (تەشەنگەن) ئەنجامدرا و ماۋى رەكشەنى فرۆكە بۆ (۱۰) مەتر بو بەلام بە شىۋەيەكى زۆر ھىۋاشەۋە. ۋەكو لە ۋەنەكەدا دەبىنن كە چۈن ئەم كۆمەلە خەلگە سەيرى شىۋەي رەكشەنى فرۆكەكە دەكەن لەلايەن ئەم پىاۋە بەتەمەنەۋە. ئەم پىاۋە بو بە يەككە لە مەۋقە خاۋەن ھىزەكانى ۋەلاتى جىھان لە رەكشەنى كەرسەن يان شتى گەۋرە.

دەۋى ئەۋەي پىاۋىكى ۋەلاتى جىن مەنەنى بە خۇى دەپت كە دەتەنەت فرۆكە تەنەيا بە ددانەكانى رەكشەنى، داۋا دەكات نەمىشەكى بۆ بەكەن بۆيە داۋاكارىەكەى بۆ جىبەجى دەكەن و ئەم پىاۋە ناۋى (زەھەنگ شەۋتەشەنگ) ۋەتەمەنى (۴۵) سەلە.. كەتەك نەمىشەكەى بۆ دەكەن كەس لە ئامادەبەۋەن باۋەن نەكات كە ئەم پىاۋە لەم تەمەنە گەۋرەيە بىتەنەت فرۆكەيەك بە ددان رەكشەنى. كىشى فرۆكەكە (400) كىلۇگرام بو و لە

ھەمەمەكى سەير لە شىكۆلاتە!

بۆ ئەۋەنى ھەز بە خەۋەرنى شىكۆلاتە دەكەن، يان ھەيە شەيدى ئەم خەۋەرنەيە ئەگەر لەلاى بىتەنە ۋەنەيە خۇى تەنە بشەۋەت بۆ ئەۋەنى تەمى لى بىنەت. ئەمە بىرۋەكەى ئەم نەمىشە سەيرىە كە لە شارى تۈكۈرى ۋەلاتى زەپۇن ئەنجامدراۋە بۆ شىكۆلاتە. بىرۋەكە بىرەنى بوو لە ھەمەمەكى لە شىكۆلاتە، ئەمەش بۆ ئەۋەنى ھەز بەخەۋەرنى دەكەن كە تەيادە بە جەستەيەنەۋە بىتەنە يان خۇيان لەناۋە بشەۋەن. نەزىكەى (۱)

تەن شىكۆلاتەنى شەل دادەنەت لە گەرمەۋەكى بىچۈكدا بۆ ئەۋەنى جىگەى چەنە كەسەك بىتەنەۋە كە ھەز بەم كە دەكەن. بۆيە بەم شىۋەيە گەرمەۋەكى يان ھەمەمەكى لە شىكۆلاتە ئامادە دەكەت و ئەم كەسانە بانگ دەكەت كە داۋايان كەدەۋەن و بىرى (500) دۆلەن داۋە بۆ ھەر كەسەك كە بەشەل بىتەنە لەم ھەمەمە. ۋەكو لە ۋەنەكەدا دەبىنن كە چۈن جەستەيان بە شىكۆلاتەيە بەلام شىتەك ھەبەۋە لەم ھەمەمە كە نەدەۋەيە كەس شىكۆلاتە بىخەۋەن چۈنەكە ئەگەر بىخەۋەن ئەۋە تەۋە دەپت.

فەللىكى سەير بۆ نەچۈۋە قوتابخەنە!

كەتەك مەنەل بە بىرۋەكەى خۇى بىر لە ھەنەك شىتى سەير دەكاتەۋە دەپتە ھۇى ئەۋەنى كەركەى سەمەرە بەكات، ئەمەش كەرى ئەم مەنەلە مەكەسەيەيە كە ھەزى بە قوتابخەنە نەپتەنە ۋە دەپتەنە خۇى لە ۋەنەۋە دەۋر بەكاتەۋە. بۆيە فەللىك دەۋزەتەۋە كە نەچتە قوتابخەنە..

فەللىكەى بىرەنى بوو ئەۋەنى خۇى بە سەيسەمى ژۋورى نەۋستەن بىتەنەتەۋە و بۆ بەيەنەكەى بەم فەللىكە نەچتە قوتابخەنە. ئەمەش لە شارى (گەۋادە لۋى) لە ۋەلەتەنى نەپتەنە بەكەۋەتە بەكەۋەرى مەكەسەك. مەنەلەكە ناۋى (سەندەلە بىلەس) ۋە دەستى رەستەى بە مەدەدى سىكۆتەنەۋە بە سەيسەتەمەكە ۋەنەۋە، بۆ بەيەنەكەى مەۋستەكانى سەردەنى دەكەن كە مەنەلەكە لە بەشە ناۋخەنى قوتابخەنەكەى دەپت. بەرگەرى شەرتەنى ئەم شۈنە دەپت و مەنەلەكە رەزگار دەكەن. بەلام فەللىكەى سەرى گەرت و تەۋەنى ئەم رەۋە لە مەل بىتەنە چۈنەكە دەۋى دەۋامى قوتابخەنە تەمى فەللىكەۋەرى دەكاتە لای مەنەلەكە. بە ھىۋەى قوتابخەنەكانى خۇمان ئەم كەرانە نەكەن!

فامشکی بھوک و ذلالت لہ زیر ظوا!

(ئەلېكس) ۋە ناۋى بۈۈكەش (مىسىنا) يە، ئەۋ ئاۋاتەيان جېبە جى
 بۈۈ بۇيە لە ژېر ئاۋىئەكەۋە بە يارمەتتى ئۆكسجېنەۋە بۇ ماۋە
 (۱) كاتژمىر مانۋەۋە ۋە ئەمەش ۋەك كارىنكى سەير ۋە ئاۋاتىكى
 تاييەتسى. ۋەك لە ۋىئەكەدا دەيىنن كە چۈن لە كاتى ۋىئەگرتنن
 ۋە كاكى ۋىئەگرىش بە خۇزى ۋە كامپىرا ۋە ئۆكسجېنەكەى ۋەستائە
 تاۋەك ۋىئە بگرت.

یه کیک له کاره سه یرو سه مه ره کانی جیهان که بۆ وهرگرتنی نازناو و شتی سه یر، چه ندین کهس کاری وا ده کهن بۆ شه وای بتوانن شه و هیوا و ناوایه له دلیانه جینه جی بکهن. وه ئهم کوڤ و کچهی ههر دوو کیان هه زیان به ژیر ده یار، یان ژیر ئاو کردووه. بۆیه پر یاریان داوه کهوا ئاههنگی هاوسه ره یه تیان له ژیر ئاو ده ییت. ئهم سووک و زاوا به له ولاته، که نه دا ده ژین و ناوی زاوا

ئاگادارى دىزىنى ئەلقەكانتان بن!

له ولایتی که نهادا له درنگانیکي شه ودا کاتیک پیاوونکی ته مهن (۲۹) سال دده گه رسته نه خوځخانه به هوی شه وده پهنجه یکی به شه وده یکی خراپه و بریندار بووه. نه موش به هوی نه لقه یه کی زړه وده که نژیکه ی (۱۰) ساله له پهنجه یه تی، شه پیاوه له م شه وده دده گه رسته وده یو مال له رنگادا تووشی (۳) دز دهیت که دیانه ویت هه رچی پیته تی له بدزن..

کاتیڤ سڀي ڌڙڪه ٿي ته لڳهه لڳهه
په نجهي دهينن و ههول ڏهن
کهوا ته لڳهه کي بدن، چونکه

ئەلقلەكە سالانكە لە پەنجەيەتی و بەشپۆیەکی زەحمەتمووە دەرەدەجیت، بۆیە دزەكان هێر بەكاردەهێتن بۆ ئەوەی ئەلقلەكە لە پەنجەي پیاووكە بكەنەوێ تا ئەو كاتەي پیاوێ لە هۆش خۆی ددجیت و پەنجەي بەم شپۆیەي لیدیت، چونكە بەهێزەو ئەلقلەكەیان راكنیشاوێ و دەرەهاتووێ بەم شپۆیە ئەم پەنجەيە دەگاتە ئەم رێژە بریندار بوونە و كە ئیسقانی پەنجەي پیاووكە بە ئاسانی دەرەدەكویت.بەلام نەیاتوانی ئەلقلەكە بەن چونكە لە ترس ئەوێ وەبازنای پیاووكە مرد بۆیە وازیان هێنا !

په يکه ريکي سه يري (بينه زير بوټو)!

دواى ئىمرودى خانىمە گەورەى ولايتى پاكىستان (بەنزىر پۇتو) بە دەستىكى تىرۋرە دەكوژىت، كە بوۋە مايمى دلتەنگى گىشت خەلگەنى جىهان. بەتايىت لە ولايتى ھىندىستان كە تازىيە گىشتيان بۇ دانابو. بۇيە لەلايىن ھونەر مەندىكى ھىندى بە ناۋى (سودر شان باتىك) كە بەيگەر تاشىكى گەورەى ئىم ولايتىيە تۋانى شىكى سەير بۇ ئىم خانىمە بىكات..

کاره سەیدرەگەى ئەم ھونەرماندە بریتی بوو لە پەیکەرێک لە خۆلی سەر دەریا کە شیوێ (بەینەزیرای) لە خۆو گرتبوو و بە شیوێگەى زۆر جوان توانی شیوێ ئەم خانەمە درووست بکات. ئەمەش لە سەر رووباری دەریای (بووری) کە دەکەوتتە شارى (بۆینسوار) ئەویش دەکەوتتە پارچەى ئۆریسا کە لە باشوورى ھیندستانە. پەیکەرە قەبارەگەى گەورەبوو دروستکردنى ماوێ (۸) رۆژى خایاند، لە گەمڵ ئەوەشدا لە رۆژێکى تاییەت رۆبۆرسەمى کرانەوێ لەلایەن کۆمەڵە خەلکێک، زۆرەر بوو ئەمەش وەک ئێرلێنان لەم خانەمە گەورە.

بالندويه ک بۇ قازه مل چه ماوه که دؤزرايه وه!

جياواز له بالنده کانی دیکه. چهندين ساله هيچ گياندارنگ يان بالنديه کي وهک خوی لیووی نزيک نابيتته وه بۇ شهوی زاوړی بکات. شم بالنديه ناوی (برينکلی) يه و ره گهزی نيره. شممو دواي هوليکي زور له لايهن شم باخچه يه بۇ شهوی بالنديه کي ميینه بدؤزنه وه تاوه کو له گهل شم بالنديه زاوړی بکات، شم دوايه توانيان بالنديه کي ره ژوی بينيني چاوی تهواو نييه و بې هيژه، شم شيويه توانيان چارمه رېک شم بالنديه بدؤزنه وه.

له ولاتي بهر تانيا باخچه يه کي شاره لان هيه کاری شهويه شم گياندارانه به خيو بکات که شيويه يان سيره يان جياوازن له گياندارانی ثاسايی، شممهش بۇ شهوی يارمه تي شم گياندارانه بدن بۇ شهوی له ژياندا برين يان بۇ مبهستي زاوړی کردن و زياد بوون بهردوام بن.

له سالي (۲۰۰۱) دهکوه بالنديه کي قازي کيوي له رووسيا وه گيسته شم باخچه يه، شم بالنديه ملي راست نييه وه هر گياندارکي مل دريژ، بهکو ملي له ناوړه استوه چه ماوته وه و شممهش دهيتته شتيکي

گه وره ترين مندالی جيهان!

(۶۰) سهنتمه تر واته زياتر له نيو مه تر دهيت، ههروهه کيشي ده گاته نزيکي (۸) کيلو گرام. بهمهش دهيتته گه وره ترين مندال له رووی کيش و دريژ ييه وه. شم منداله ناوی (ثارين) د و تا ئيستاش دايک و باوکی

منداله که هيچ نه خوشيان له م منداله بۇ دهرنه کوهتوه بۇ شهوی که منداله که به نه خوشيه وه گه يشتييه شم شيوه. منداله که ش تهنرووستی باشه و روژانه بريکي زور خواردن دهوات. بهمهش دهيتته گه وره ترين مندالی جيهان.

دواي شهوی گه وره ترين مندال به کيشي (۶) کيلو گرام له ولاتي چين له دايک بوو له سالي (۲۰۰۷)، که به گه وره ترين مندالی جيهان دهست نيشانکرا بوو. بهلام شم نازناوه له منداله چينه که سه ندراره و درا به مندالنيک له ولاتي تيران له دايک بووه، شم منداله ئيستاش بؤته گه وره ترين مندالی جيهان و چونکه شم منداله کيشي زورتره.

ته مهنی ئيستای شم منداله تهنيا ساليکه و دريژي ده گاته

که لوه وکان

کاور ۳/۲۱ - ۴/۱۹

له ريگيه کي دیکوه له خوشه ويست نزيک بيه و بزانه شو هه ستاني راسته قينه و متمانه هه يت به هه ستان، له لايهن که سيگوه چنه قسه يکي توندت پندگات بهلام دهيت له گه ليدا بگريچت، شهوی بون گه راوشه و لي مهنسه و گرنگي به کاره تايه يه کانت به. کارکي گرنگت پندسيز دريت و بويه ليسي دودل مبه، چنه کر فنيک بۇ بهيدا دهيت، گرنگي به نرکه کانی خوت به.

کا ۴/۲۰ - ۵/۲۰

کارکي چاکست نه چا ماوه که ههله سؤزه ريه کانت چارمه سر کرد، شممهش بۇ داهاتوي تو و شم که سه باشت دهيت، کانه کانت ديار يکه شم ماريه متمانه به خوت نه ماوه تاروک له داهاتوي باش بيت، شممهش چاک نييه بون که و بير يکه يته وه، مهنسه له داهاتوي چنه کارکي تايه يتي خوت له بير چوه بترانه زيروکانه بچوليتته وه چونکه چاوه ريت له سه وه.

دووانه ۵/۲۱ - ۶/۲۰

کانتني کارنيک دهکيت بيری ليکوه و ده استگيت نه چا ماوه کانی بون ديار گه توه و به شيويه کي باش بسوت گه راوشه وه، يواي په ونديه کانت بهرو باشي چوه و ريگيه کي چاک گرتوه له کرنيکانت به بواره تايه يه کانت، شو ناراهي له دلته بسوت جيه يي دهيت و له ماويه کي نزيکا که يکي تازه دماست.

قرژان ۶/۲۱ - ۷/۲۲

گرنگي بهدا ههنگاو کانت به و مه يله ريگه کانت ليوه بزر بيت، يواي سؤزه ريت بهرو باشيون دهيت و جيه يکي چاک گرتوه له يواي که سايه يت مه يله که سانی تر له ژيانت بشدار بن و کاره کانت ليتنيک، گه وره يت پوه دياريت و نه ييه کانت بۇ کس باس مه، له گهل که سانی مالووت بهرو گه شتيکي بچوک دهچن و بون خوش دهيت.

شير ۷/۲۲ - ۸/۲۲

توش بزانه که شو که سه دهيت يارمه يت بسات، له مملاتي نيشان خوت و هارونکانت دور بکوه شيوازيک باشت گرتوه له که سايه يت، که له گهل که سيکي نزيک گرفت دهيت، ريگيه کي ساديت هه يت بۇ شهوی له دلوه له خوشه ويست بگيت و ماويه کي زوره هه ستان چيگر نييه له کانتني چاکا شو که سه کاره کانت بۇ جيه يي دهکات.

گونه که نم ۸/۲۲ - ۹/۲۲

شهوی هه ست دهکيت بهرامهر شو که سه نايته هوی شهوی بته ويت تارابناري بکيت که چي له تو دوت، بۇ شهوی هه ست بويان کراوه وه ديه ويست ليت نزيکتر بن بهلام چاکستر، ناگاداري خوت بيت، که سيک رقي ليت و دهيت کيت بۇ درويست بکات، له يواي کاره کانت کاری باش دهکيت، بهلام ماويه که توشی دلته کي بويت، هه ست به گوروي خوت بکه که باش دهيت.

که اووه کان

تہرازو ۹/۲۳ - ۱۰/۲۲

پيوسته لهره نو کسې نيازي
دلي توې هېبه کارېگره پيکاني
کم بکانه و رنګه پيکي سادات
پيښتاد ناروکو نتي ټينګه، خوت
به کارې کسې ديو کمه پسته موه
و نلوي بوئي باس ددکن راست نيه، باور به
کسليک مکه، که دميورت باسې کميکي ديوکه
ريکات له لال، نم ماويه برور چنده ناخوشيبک
بگات گرتوړو و کړ ټاکني ديوکه خوت ناماده
بک چوټي کمسليک دميورت بته نار ټرمان

دووشک ۱۰/۲۳ - ۱۱/۲۱

پارمه‌تیدانی کسانى دیکه زیاتر
په‌یوه‌نده‌کانت به‌رو باشی دهبات
د‌ربارې شو کسه لږی د‌لنیا
م‌ه‌به و بزانه م‌ه‌به‌ستى چپیه
له داواکاریه تاییه‌تیه‌کانت.
زیات‌ریش کراویت پیوه د‌باره و گرنگی
به ه‌سته‌کانت بده، ر‌نگه به ک‌س مه‌ده
ن‌ه‌تیه‌تیه‌کانت ناشکرا ب‌سکانت، ر‌نگه‌یه‌ک
چاک گ‌روه له کاره‌دانت.

كهوان ۱۱/۲۲ - ۱۲/۲۱

دەلىي خۇشەيىست مەشكىتە
چۈنكى ھەلە دېكەت ۋە شىمانە.
مازىيەكە كارى چاك نەنجام
دەدەيت، ئەمەش دېيىتە خۇشى
بۆت، لە بۈزى سۆزۈد لە كاتىكى
ناخۇشى، تەنەش ھىزى نەگۈنەدەتتە
لەگىل ئەو كەسى لە دلشە، بىتوانە
داھاتوئى دېارى بېكىت، شىۋازى رەفتار
بېگۈر، دىكو تەسى بەراۋەست رەفتار
مەكە، چۈنكى تەك ھەزىر دەكەيت.

گنسی ۱۲/۲۲ - ۱/۱۹

دەستبەردارى ھەنگەواكانت مەبە لەسەر ئەو كىشە بچووكەى بۇيان ناوئىشە، ھەست بە بىزارى مەكە و لە دڵەو گىرگىنى بەو كەسە بدە كە دىيەوئەت خۆشەيت بۇ درووست بەكات ھىز و تواناكانست بپارەزە، چونكە ئەم ماويە تووشى كارىنى سەخت دەبىت، ئوئەندىش ھىيەتتە پێدە ديارە كەوا لەسەر ھەنگەواكانت بە ھەواش پىرۆيت،

گۆزه ۱/۲۰ - ۲/۱۸

نمو کسی له دلته بدم دواييه
له گلت خراب بووه، بويه چاډوږي
بسه که په پشيمان بڼيتموه و نکای لي
مه که که باش يوت له بوري
ډاډه کاني مالوره خوت پشنگزي
مخه و شيوازي چارمست بو گرفته کانت
بگډوړه، دهاوتوت باش ديتي. بؤ کاتيکي دیکه
نماده، بيه چونکه ورومرو وي کسک دښتموه
که دميوت مخته کسه تان بزيانت، له ريگيه که
هوالي خو شومست دزاني.

زدهنگ ۲/۱۹ - ۳/۲۰

رنگبهر کی ساده هایلز یر تاروک
گرنگی بکاره تایه تیه کانت بدیت
نمیش خوار کنی بؤ گرنجاندت
له گئل کمانی دوربوره نمونده
دهمار گبر مبه و هست به پیرستی
کسی دیکه بکه، نو نمجانمانی بؤت گرو اوتوره
نیان دلتنگ مبه و، بویه دارا کارکی له کس مکه
پا بندینه به کاروانی خوت و نو کمیش تسی
زور له دله، له دودلی دور، به له گئل نو کوی
رنجگون به نمجانمانی، پیردی نرنتان.

نیوان گہردي iwan_gardi@hotmail.com

ئايا دەتوانى، بە ۳ خولەك جياوازىيەكان بدۆزىتەوه

**پینچ جوولہ ھم یہ پایا دے توانی بہ ھویانہ وہ
خوشہ ویستی ھاوسرہ کھی زیاد بکا**

۱- دەست بخه ناو دهستی هاوسه دهکت له کاتی بۆنو ئاههنگ یاخود ههه کاتیکیدهکه، چونکه ئهو کات هاوسه دهکت ههست به ئارامی دهکا.

۲- هۆلۈدە ئەمۇ تالە پىرچانەى كە بەر جاۋى ھاۋسەرە كەت دادېۋى شەن بە دەستە كەنت لايان بەریت ، چۈنكە ئەم كەرە دىمىتە قۇناغىك ھاۋسەرە كەت ھەست دەكا كە تۆگىگى بىدەدەى .

۳- به پهنجه کانت شو فرمیسکانه بسپوده که به چاوی هاسوره که تدا دینه خواروه، لهوکاته دا هاسوره که هست به خو شو یستییه کی بی سنوور دهکا.

۴- پىي بلى خۇشمدەرىت، ئەگەر ھاسىرە كەت لەكاتى تۈرۈپۈنۈش دابو، بەمكارە تۆ دىتوانى كۈنرۈلى بىرۈ ھۈشى بىكەت ئەۋىش پىت دىلى: مەنىش تۆم خۇشەۋى.

5- دوسته‌کانی ماچ بکه چونکه ئەم دەستانە ی هاوسەرەکت دوو نیعمەتی خودایین. پێی بلێ: تۆ سوپاسی خودا بکه کە ئەم دوو خەڵانە ی بەتۆ بەخشووە ئەو کات هاوسەرەکت هەست دەکات کە ئەو کەسێکی زۆر نایەبە لە دای ئەم تۆو هیچ رکا بەرێکی نیە .

بو زاخوی میشک

بۆ زانینی ئاستى زىرەكيت، ھەولېدە ئەنجامى ئەم شىۋە شىكارە بدۆزىتەۋە..

نهم چوارگوشانه به پیت پر بکهرهوه که له کۆتایی ناویکت بۆ دهردهچیت بتوانه له ماوهی (۵) حوله کدا ناوهکه بدۆزیتهوه، نهمهش وهك سود وهرگرتن لهم ناسانکاریانهی خوارهوه.

ثاسانکاری

- پیتی خانەکانی (۶+۲+۶) کۆ بەکەیتەوه بە مانای (گیاندارنک دیت گۆی دێرێد)
- پیتی (۱+۵+۶) کۆ بەکەیتەوه بە مانای (بەکێکە لە سوپەر مارکێتەکانی شاری هەولێر)
- پیتی (۵+۲+۶) کۆ بەکەیتەوه بە مانای (گیاندارنک کە دەنگێکی خۆشی ھەیە)
- پیتی (۱+۲+۴+۵+۶) کۆ بەکەیتەوه بە مانای (کۆمەنیاپەکی موبایل)!

ناماده‌کردنی : شاتان مسته‌فا

*** وهلامی ژمارهی پیشوووشهی (شه قلاوه) بوو**